

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Sžo/5/2017
Identifikačné číslo spisu: 1016200209
Dátum vydania rozhodnutia: 21.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1016200209.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: G. E., E., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, Kancelária Trenčín, Hviezdoslavova 3, Trenčín, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu č. 11561/2015-KaTN zo dňa 21. decembra 2015, konajúc o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/15/2016-45 zo dňa 29. marca 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Sp/15/2016-45 zo dňa 29. marca 2017 m e n í tak, že navrhovateľke p r i z n á v a oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu.

Odôvodnenie

Napadnutým uznesením č. k. 9Sp/15/2016-45 zo dňa 29.03.2017 Krajský súd v Bratislave nepriznal navrhovateľke oslobodenie od súdnych poplatkov v konaní pred správny súdom o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporcu.

Svoje rozhodnutie krajský súd odôvodnil tým, že v danom prípade nebola splnená druhá podmienka na oslobodenie od súdnych poplatkov. Napriek skutočnosti, že navrhovateľka by bola vzhľadom na jej pomery v zmysle predloženého tlačiva oslobodená od platenia súdnych poplatkov, v tomto súdnom konaní išlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, keďže právoplatným rozsudkom č. k. 9Sp/15/2016 zo dňa 29.11.2016 bolo potvrdené napadnuté rozhodnutie odporcu.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala navrhovateľka odvolanie. Uviedla, že v danom čase nemá žiadny príjem, lebo jej dôchodok je ešte v riešení Sociálnej poisťovne. Zatiaľ má k dispozícii len správu posudkového lekára, ktorú zaslala v prílohe.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len „O.s.p.“) preskúmal napadnuté uznesenie a konanie mu predchádzajúce v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 212 ods. 1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez

pojednávania (§ 246c ods. 1 veta prvá a § 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky prizná úspech.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní postupoval v zmysle § 492 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z. z. (Správny súdny poriadok), účinného od 01.07.2016, podľa ktorého sa konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov, t. j. podľa zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok.

Podľa § 138 ods. 1 O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Podľa § 166 ods. 1 Správneho súdneho poriadku správny súd na návrh prizná oslobodenie od súdneho poplatku, ak to odôvodňujú pomery účastníka konania.

V prejednávanom prípade je spornou skutočnosťou otázka posúdenia zrejmej bezúspešnosti sporu. Navrhovateľka v konaní vo veci samej nebola úspešná, keďže krajský súd rozsudkom sp. zn. 9Sp/15/2015-22 zo dňa 29.11.2016 potvrdil napadnuté rozhodnutie odporcu o nepriznaní nároku na právnu pomoc, avšak to neznamená, že v danom konaní išlo o zrejmu bezúspešnosť.

Pojem zrejmej bezúspešnosti v spore bol v našom právnom poriadku pôvodne obsiahnutý len v § 138 ods. 1 O.s.p. v súvislosti s posudzovaním návrhu účastníka konania o oslobodení od platenia súdnych poplatkov, keď O.s.p. pre priznanie oslobodenia odplatenia súdnych poplatkov vylučuje zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Občiansky súdny poriadok však konkrétne neupravuje, čo je potrebné pod týmto pojmom rozumieť. Zákon č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov príkladmo uvádza, načo je potrebné prihliadať pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu. Pri aplikácii § 138 O.s.p. všeobecné súdy judikovali, že o zrejmu bezúspešnosť ide najmä vtedy, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovené.

Najvyšší súd uvádza, že pre naplnenie požiadavky zrejmej bezúspešnosti sporu nestačí, že zrejmu bezúspešnosť sporu nemožno vylúčiť, ale je nevyhnutné, aby bezúspešnosť sporu žiadateľa bola tak jednoznačná, že je zrejma už na základe zbežného posúdenia veci. V opačnom prípade ide len o možnú bezúspešnosť sporu, ktorá sama osebe nevyklučuje žiadateľa z nároku na oslobodenie od súdnych poplatkov.

Najvyšší súd považuje za potrebné dodať, že podľa novej právnej úpravy Správneho súdneho poriadku budú na rozhodovanie o oslobodení od súdnych poplatkov relevantné len pomery účastníka konania, bez potreby posudzovania či ide alebo nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Navrhovateľka, tak ako to uviedol aj krajský súd podmienku osobných pomerov oslobodenia splňa, preto Najvyšší súd SR zmenil rozhodnutie krajského súdu a priznal jej oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu.

Z tohto dôvodu najvyšší súd dospel k záveru, že je namieste výrok napadnutého uznesenia krajského súdu o nepriznaní oslobodenia od súdneho poplatku zmeniť (§ 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 220 O.s.p.) a navrhovateľke priznať oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu SR v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.